

Stockholms
stad

PRIO-medel

Vuxna med psykisk funktionsnedsättning 2016

Dnr 3.1.2-177/2017

stockholm.se

Förord

Regeringen beslutade 2012 om en handlingsplan, *PRIO psykisk ohälsa- plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012-2016*. Mot bakgrund av detta ingick staten och Sveriges kommuner och landsting (SKL) en överenskommelse om stödinsatser inom området psykisk ohälsa. Syftet med överenskommelsen var att uppmuntra, stärka och intensifiera landstingens och kommunernas utvecklingsarbete för personer med psykisk ohälsa. Stödet gavs genom ekonomiska incitament och med den enskildes behov i centrum. Kommuner och landsting som uppfyllt för respektive år fastställda grundkrav och prestationsmål har fått ta del av statsbidrag i form av PRIO-medel. PRIO-satsningen ersattes 2016 av statens nya satsning på psykisk ohälsa *Uppdrag psykisk hälsa*. Den här rapporten behandlar enbart det arbete staten gjort 2016 inom ramen för PRIO-satsningen för vuxna med psykisk ohälsa.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning.....	5
Bakgrund	5
Erhållna och fördelade PRIO-medel.....	7
Redovisning av PRIO-satsningen 2016.....	8
Slutdiskussion	21

Sammanfattning

I rapporten redovisas de satsningar som Stockholms stad har gjort med PRIO-medel under 2016 för vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning.

Centrala satsningar har främst gjorts för att öka brukarinflytande samt kompetensutveckling om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Lokala satsningar har framförallt gjorts kring de prioriterade områdena boende och sysselsättning.

Bakgrund

Regeringen beslutade 2012 om en handlingsplan för psykisk ohälsa, *PRIO psykisk ohälsa – plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012-2016*. I planen prioriterades bland annat målgruppen vuxna med psykisk funktionsnedsättning. Utifrån handlingsplanen har staten och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ingått årliga överenskommelser om stöd till riktade insatser inom området psykisk ohälsa.

De årliga överenskommelserna var en del i en strävan att med stimulansmedel och gemensamma överenskommelser påskynda utveckling. Intentionen hos båda parter var att de medel som enskilda kommuner och landsting erhöll ska användas för lokalt och regionalt utvecklingsarbete i syfte att förbättra stödet för de prioriterade målgrupperna.

Kommuner och landsting måste enligt överenskommelsen mellan regeringen och SKL uppfylla fastställda grundkrav och prestationsmål för att kunna få del av statsbidraget.

2015-års överenskommelse fastslog följande grundkrav och prestationsmål för vuxna med psykisk funktionsnedsättning:

Grundkrav 1

- I länet ska det finnas samverkansöverenskommelser om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning.

För att bli godkänd 2015 skulle huvudmännen följa upp tidigare ingången överenskommelse samt tidigare upprättade handlingsplaner kring samverkan mellan kommun och landsting. Nya eller kompletterade handlingsplaner med utgångspunkt från uppföljningen ska ha upprättats för att utveckla samverkan under 2016. Organisationer som företräder patienter, brukare och anhöriga ska ha lämnat synpunkter på överenskommelsen och handlingsplanen.

Prestationsmål B 3: Inventeringar

- För att uppnå prestationsmål B 3 enligt 2015 års överenskommelse ska kommunerna ha genomfört en inventering under de senaste fyra åren (2012–2015) och utifrån denna tagit fram en analys och handlingsplan. Kommunen ska ha följt upp den handlingsplan som gjordes 2014 och utifrån uppföljningen gjort en revidering av handlingsplanen.

För att bli godkänd 2015 skulle analysen och handlingsplanen innehålla:

- en strategi för hur målsättningen att antalet upprättade individuella planer stämmer överens med invånarnas behov av sådana planer,
- en strategi för hur den enskildes, och i förekommande fall dennes närståendes, inflytande och delaktighet kan stärkas vid upprättande av samordnade individuella planer,
- en strategi för hur individernas tillgång till arbete- och sysselsättning kan öka i syfte att höja sysselsättningsgraden för målgruppen,
- en strategi för hur den enskildes inflytande kan stärkas i de boende- och sysselsättningsinsatser som tillhandahålls av kommunen och hur patienters och brukares synpunkter på verksamhetsnivå kan inhämtas, följas upp och användas för fortsatt kvalitetsutveckling,
- en strategi för hur kommunen i större utsträckning ska kunna tillhandahålla de insatser som rekommenderas i Socialstyrelsens nationella riktlinjer för psykosociala insatser vid schizofreni, samt
- angett datum och plan för när och hur handlingsplanen för 2016 och 2017 ska följas upp.

Stadens handlingsplan utifrån inventeringen av socialpsykiatrins målgrupp fokuserade under 2016 på åtta områden som behöver prioriteras för att säkerställa en positiv utveckling av socialpsykiatri. Dessa är boende, sysselsättning, hälsa, barn som anhöriga, anhöriga, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, samordnade individuella planer och uppsökande arbete.

Arbetsgrupper bestående av enhetschefer från stadsdelsförvaltningarna samt representanter från brukar- och intresseorganisationer har bildats för att säkerställa att Stockholms stad lever upp till de grundkrav och prestationsbaserade mål som ställs för att få ta del av statsbidraget som är kopplat till Regeringens PRIO-satsning. Stockholms stad har uppnått de

angivna grundkraven och prestationsmålen för 2012, 2013, 2014 och 2015 och därmed erhållit PRIO-medel varje år. Medlen rekvireras från Socialstyrelsen i efterskott, dvs. medel för 2013 betalas ut till kommunerna januari 2014 osv. Medlen för 2015 rekvirerades dock i december 2015. I rapporten redovisas de satsningar som Stockholms stad har gjort för 2015 års PRIO-medel och PRIO-medel som förts över från tidigare år. Rapporten avser endast den del av medlen som har riktats mot vuxna personer med psykisk funktionsnedsättning.

Inför bokslutet 2015 riktade stadens revisorer kritik mot den periodisering som har gjorts av tidigare års PRIO-medel. Revisorernas ståndpunkt är att medlen inte kan föras över till 2017 utan måste användas under 2016. Det har inneburit att långsiktiga utvecklingsprojekt inte har varit möjligt att fortsätta finansiera med PRIO-medel.

PRIO ersattes 2016 av en ny överenskommelse mellan regeringen och SKL kallad *Uppdrag psykisk hälsa*. Den nya satsningen fokuserar inte på socialpsykiatriens verksamhetsområde på samma sätt som PRIO utan har främst en förebyggande och främjande ansats. Utsatta grupper och brukarinflytande är dock fortsatt prioriterade områden även inom *Uppdrag psykisk hälsa*. Den positiva utveckling som PRIO har inneburit för socialpsykiatrien behöver främst finansieras inom befintlig budget framöver, men till viss del kommer en del av utvecklingsarbetet leva kvar inom ramen för *Uppdrag psykisk hälsa*. Exempel på det är Peer Support (brukarstödare med egen erfarenhet av psykisk ohälsa) och stöd till anhöriga.

Erhållna och fördelade PRIO-medel

Stockholms stads erhållna PRIO-medel för vuxna med psykisk funktionsnedsättning 2012, 2013, 2014 och 2015.

År	Erhållna medel för vuxna med psykisk funktionsnedsättning
2012	13 681 983
2013	16 678 207
2014	14 668 722
2015	14 844 913
Totalt	59 873 825

Socialförvaltningen har för stadens del rekvirerat PRIO-medlen från Socialstyrelsen. I juni 2016 beslutade Kommunstyrelsen att 14,3

mnkr av PRIO-medlen för 2015 riktade mot vuxna med psykisk funktionsnedsättning skulle fördelas till stadsdelsförvaltningarna enligt stadens fördelningsnyckel för socialpsykiatri.

Fördelade PRIO-medel till stadsdelsförvaltningarna 2016

Stadsdelsnämnd	Erhållna PRIO-medel
Rinkeby-Kista	1 300 000
Spånga-Tensta	800 000
Hässelby-Vällingby	1 300 000
Bromma	800 000
Kungsholmen	600 000
Norrmalm	600 000
Östermalm	600 000
Södermalm	1 500 000
Enskede-Årsta-Vantör	1 600 000
Skarpnäck	800 000
Farsta	1 200 000
Älvsjö	400 000
Hägersten-Liljeholmen	1 200 000
Skärholmen	800 000
Totalt	13 500 000

0,8 mnkr av PRIO-medlen fördelades till socialnämndens Enhet för hemlösa för satsningar i enlighet med handlingsplanen för utveckling av socialpsykiatri. 9 632 534,98 kr hade förts över från tidigare års PRIO-medel och låg kvar hos socialförvaltningen för stadsövergripande centrala satsningar i enlighet med den framtagna handlingsplanen.

Redovisning av PRIO-satsningen 2016

Centrala satsningar

Under 2016 genomfördes en grundutbildning i neuropsykiatriska funktionsnedsättningar vid tre tillfällen. Utbildningen riktade sig till nyanställda medarbetare inom samtliga verksamhetsområden i socialtjänsten, såväl handläggare som utförare. Cirka 480 personer utbildades. Utbildningen var fem halvdagar och gav deltagarna en bred kunskap om

- utredning och diagnostik,
- hur diagnoser yttrar sig i vardagen - symtom, styrkor och samsjuklighet och kommunikation,
- hur det är att leva med neuropsykiatriska funktionshinder utifrån ett brukar och anhörigperspektiv och
- betydelsen av hjälpmedel.

Som ett led att stärka delaktighet och brukarinflytande har personal vidareutbildats i den evidensbaserade metoden motiverande samtal (MI). En grundutbildning i MI genomfördes under våren 2016 för socialpsykiatrins beställare och utförare. Ytterligare en grundutbildning genomfördes för LSS-handläggare som ofta möter personer med psykiska diagnoser.

I oktober 2016 arrangerade Stockholm det storstadsnätverk som bildats för socialpsykiatri. Cirka 60 representanter från Stockholm Malmö och Göteborg (beställar- och utförarchefer samt brukarrepresentanter) möttes under två dagar. Syftet med storstadsnätverket är att via dialog och erfarenhetsutbyte bidra till vidareutvecklingen av socialpsykiatri i storstadsregionerna. Teman som togs upp var bland annat barn som anhöriga, uppdrag psykisk hälsa och samlarsyndrom.

Under 2015 beviljades PRIO-medel till boenden och sysselsättningar som i projektform valt att arbeta med brukarinflytande och delaktighet. Dessa projekt pågick även under 2016 och en spridningskonferens hölls den 12 oktober.

Centralt förvaltade medel har även finansierat anhörgirciklar som stadens anhörgkonsulenter har arrangerat tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan.

Verksamheten Alfa tillhörde under 2016 socialförvaltningen men har från 1 januari 2017 övergått till arbetsmarknadsförvaltningen. Alfes uppdrag är att ge vägledning om sysselsättning samt stöd i form av IPS (individual placement and support), en evidensbaserad metod för att stötta personer med psykiska funktionsnedsättningar att hitta, få och behålla arbete eller studier. Alfa har uppmärksammat att de har få deltagare under 30 år och att en liknande tendens finns på sysselsättningsverksamheterna. Alfa fick under 2016 ta del av PRIO-medel för att kartlägga den yngre målgruppens behov och för att arbeta för att sprida IPS-metoden i staden. Alfa ordnade bland annat en heldagskonferens om IPS metoden där både forskare och deltagare föreläste.

Två temadagar har hållits under året. Den ena var en temadag för boendestöd och den andra om barn som anhöriga till personer med psykiska funktionsnedsättningar. Temadagen om barn som anhöriga kommer att följas upp under 2017 inom ramen för den ordinarie verksamheten.

En översyn av socialpsykiatrins ersättningssystem färdigställdes i början av 2016. I översynen framhölls stödboende som en insats vars syfte och målgrupp behöver klargöras tydligare. Av den anledningen hölls en workshop för beställar- och utförarchef. Materialet kommer att användas i revidering av riktlinjer och uppdragsbeskrivningar.

I början av 2016 beviljades projektmedel till brukarorganisationer som i samarbete med staden vill arbeta med ökad delaktighet och brukarinflytande. Då medel kvarstod hölls en kompletterande utlysning i oktober 2016. Projektmedel beviljades till såväl stora som mindre projekt. Det största projektet drivs av NSPH Stockholm med RSMH som medelsförvaltare. Det heter Peer Support och innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa eller funktionsnedsättning blir professionellt verksamma inom vård och omsorg. Arbetet innebär kamratstöd utifrån egna erfarenheter av återhämtning, egenmaktsutveckling och minskad självstigma. Satsningen fortlever under 2017 inom ramen för *Uppdrag psykisk hälsa*. I tabellen nedan framgår vilka projekt som erhöll bidrag.

Tabellen visar de projekt som beviljats medel för ökad delaktighet och brukarinflytande, medel beviljade i februari och i december 2016

Organisation	Projekt	Summa
Projektagare: NSPH Stockholms län, Medelsförvaltare och projektledning: RSMH Stockholms län	Peer Support Stockholm	1 328 000 + 104 400
ICF/CS Steg för Steg	Steg ut	310 000
ICF/CS	Vänkrets	80 000
OCD-föreningen Ananke i Stockholm	Att skaffa och behålla jobb - trots tvångssyndrom	80 000
RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö	Hälsa som livsstil	61 600
RSMH Carpe Diem Östermalm-Lidingö	Datorhantering som dagsbehov	24 800
Totalt		1 988 800

Tabellen visar en sammanställning av de centrala satsningar som gjorts med PRIO-medel under 2016

Aktivitet	Summa kr
Temadag boendestöd	17 479
Alfa/ Steg ut	800 000
Projekt för att stärka delaktighet och brukarinflytande	1 988 800
Storstadsnätverk	95 395
Spridningskonferens delaktighetsprojekt	22 830
Grundutbildning MI	136 200
Basutbildning för neuropsykiatri	559 154
Temadag om barn som anhöriga	47 643
Studiecirklar för anhöriga	15 600
Workshop stödboende	38 375
Totalt	3 721 476

Mot bakgrund av att stadens revisorer riktat kritik mot periodiseringen av PRIO-medel beslutade förvaltningen i Tertialrapport 1 2016 att fördela de centralt förvaltade medlen till stadsdelsförvaltningarna. Totalt fördelades 11,6 miljoner kronor som avsåg kvarvarande medel för barn och unga med psykisk ohälsa och för vuxna med psykiska funktionsnedsättningar. Stadsdelsförvaltningarnas användning av dessa medel omfattas inte av den här rapporten.

Socialförvaltningen beslutades att vissa centrala satsningar kunde fortgå utifrån handlingsplanen trots att medlen fördelats till stadsdelsförvaltningarna. Därmed avstannade inte de centrala satsningarna helt. Det innebär i praktiken att staden gjorde en förstärkt satsning på PRIO-arbetet under 2016.

Lokala satsningar

Stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa erhöll de fördelade PRIO-medlen under augusti 2016. Medlen ska användas till satsningar i enlighet med den framtagna handlingsplanen för utveckling av socialpsykiatri. Utifrån de åtta prioriterade områdena i planen kunde stadsdelsförvaltningarna och Enheten för hemlösa välja vilka satsningar som behövde prioriteras lokalt. Även under 2014 och 2015 fördelades PRIO-medel till stadsdelsförvaltningarna. Kvarvarande medel fördes över till 2016. Nedan följer en redovisning över hur mycket medel varje stadsdelsförvaltning erhållit under 2016, hur mycket de har periodiserat från 2015 och hur de har valt att använda dessa medel i syfte att utveckla arbetet med vuxna med psykiska funktionsnedsättningar.

Bromma stadsdelsförvaltning
Erhöll: 800 000 kr Periodiserade medel från 2015: 998 926 kr
Användning av medel: Neuropsykiatri: Bromma sdf har satsat på att utbilda och handleda handläggarna i neuropsykiatri. För att frigöra utrymme för ordinarie handläggare har en konsult avlastat dessa. Uppsökande arbete, boende och SIP: Bromma har även utökat boendestödet med personal som har arbetat uppsökande. Syftet är att säkerställa att personer kan bo kvar hemma. En konsult har under en tid haft anställning på myndighetssidan för att arbeta uppsökande samt med SIP. Satsningen på uppsökande arbete har alltså pågått på både beställar- och utförarsidan. Arbetet har bedrivits gemensamt och man har bland annat haft gemensamma planeringsdagar. Sysselsättning: En mindre summa har lags på en planeringsdag för Västerorts aktivitetscentrum. Syftet med planeringsdagen var att utveckla verksamheten

Enskede Årsta Vantör stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 600 000 kr Periodiserade medel från 2015: 2 429 000
Användning av medel: Uppsökande arbete: Enskede-Årsta-Vantör har en pågående 3-årig satsning på uppsökande arbete av målgruppen. Boende, sysselsättning, hälsa och SIP: Enskede-Årsta Vantör har utökat med en handläggartjänst för att frigöra mer tid för varje klient och på så sätt motivera mer till insatser. Bland annat har en strategi för att öka antalet SIP och för ökad kvalitet i SIP-arbetet tagits fram. Hälsa: En större satsning på hälsa har gjorts på utförarsidan, både sysselsättning, träfflokal och gruppboende. Satsningen har bland annat inneburit hälsofrukostar, promenader och andra hälsofrämjande aktiviteter, utflykter och föreläsningar. Sysselsättning: Utbildning i den evidensbaserade metoden IPS och implementering av andra metoder som syftar till att motivera fler till sysselsättning.

Farsta stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 200 000 Periodiserade medel från 2015: 500 000
Användning av medel: Anhöriga Socialsekreterare har hållit ett flertal anhöriggrupper. Tillsammans med anhöriga arbetar man med att hitta verktyg för att de anhöriga ska kunna hantera sin vardag och sin relation den närstående. Boende och SIP Vuxenenheten har även under 2016 haft platser på Farstasteget, en boendetrappa för personer i hemlöshet. Personal på Farstasteget har kunskap både för missbruk och socialpsykiatri, då samsjuklighet är en stor utmaning. En case manager anställd i samteamet för att kunna bemöta och hjälpa personer med samsjuklighet av både missbruk och psykisk funktionsnedsättning. Uppsökande arbete Hökislyftet uppsökeriverksamhet har fortsatt och förstärkts. Planering inför ett gemensamt projekt med kyrkan påbörjades under året. Inom projektet ska socialsekreterare sitta i kyrkans öppna lokaler och vara delaktiga i sociala caféer. Även boendestödjare och boendesamordnare ska delta för att vara behjälpliga i att effektivisera arbetet. Boende Boendemöten har hållits veckovis i syfte att undvika vräkningar för personer med missbruk och/eller psykiska funktionsnedsättningar. Samverkansavtal med övriga enheter inom socialtjänst har arbetats fram under 2016.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 200 000 kr Periodiserade medel från 2015: 834 979 kr
Användning av medel: Uppsökande arbete: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har satsat på två halvtidstjänster samt arbetsledning för uppsökande arbete med målsättning att förhindra vräkning och stärka den enskilde att behålla ett eget boende Boende: Stadsdelsförvaltningen har även använt medlen för kostnader för HVB-hem i syfte att stärka tre enskilda personer med målsättning att klara eget boende

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 300 000 kr Periodiserade medel från 2015: 600 000
Användning av medel: Sysselsättning och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar: Arbetslivsinriktad samordningsinsats till unga personer i åldern 18-29 år med psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionshinder. En person på heltid har samordnat dessa insatser. Projektet föll väl ut vilket har utmynnat i att ett unga vuxna team startades i december 2016. Två case managers arbetar vidare med målgruppen 20-29 år. Boende, uppsökande arbete: Stöd i eget boende. Uppsökande arbete och utvecklat boendestöd. Boendestödet har fortsatt att utvecklas med inriktning med att ge stöd till personer med psykiska funktionshinder och neuropsykiatriska funktionshinder. De två specialinriktade teamen har arbetat med metodutveckling inom respektive grupp. Inom boendestödet har barnperspektivet uppmärksammas. Sysselsättning I maj öppnades en ny träfflokal i Vällingby. Den vänder sig till personer i utsatthet, personer med missbruk och psykiska problem. Det är en mötesplats där personer kan lotsas vidare till förvaltningens uppsökare, socialsekreterare mm för att motiveras till stöd. Inom sysselsättningen har bland annat fokus på hälsa och kost varit en del av innehållet i verksamheten. SIP och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar Samordnat stöd och individuell plan för personer med psykisk ohälsa och neuropsykiatriska funktionshinder. En biståndshandläggare har arbetat särskilt med att utveckla detta.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
Erhöll: 600 000 kr Periodiserade medel från 2015: 317 824
Användning av medel: Hälsa och boende: Kungsholmen har satsat på utbildning i samlarsyndrom samt hjärt- och lungräddning. Man har även satsat på boendeplaceringar med högre omvårdnadsgrad för klienter med somatisk sjukdom Sysselsättning Med hjälp av PRIO-medel har man ökat sysselsättningen inom målgruppen.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Erhöll: 600 000 kr Periodiserade medel från 2015: 500 000
Användning av medel: Hälsa: På utförarsidan har Norrmalms stadsdelsförvaltning satsat på utåtriktade aktiviteter såsom simning, boule, promenader, yoga och bowling, inklusive årskort på bowlinghall. Man har även ordnat en höstutflykt för personer som har boendestöd, bor på boenden eller deltar i aktiviteter på träfflokalen. Till stödboendet har man köpt in ett Nintendo Wii. Sysselsättning: Inköp av nya datorer till träfflokalen Balder, med kringutrustning. Anhöriga: Planeringsdagar då enheten arbetade med anhörigstöd, rutiner med komplexa ärenden och våld i nära relationer. Uppsökande arbete, boende: På myndighetssidan har en förstärkning med en socialsekreterare gjorts. Syftet är att arbeta med målgruppen vuxna personer med komplexa behov med allvarlig psykisk sjukdom och/eller allvarligt missbruk. Ytterligare en tjänst har inriktad på uppsökande arbete i mottagningen har finansierats. Boende: Enheten satsat på samverkan med äldreomsorgen för personer över 65 med psykiska funktionsnedsättningar. SIP: Fokus på implementering av rutiner och den lokala samverkansöverenskommelsen

Rinkeby Kista stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 300 000 kr Periodiserade medel från 2015: 1 100 000
Användning av medel: Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, SIP, boende, sysselsättning: Föreläsningsserier och utbildning har arrangerats kring psykisk ohälsa och samsjuklighet. Boende och hälsa: En arbetsterapeut har anställts ca 10 timmar per vecka på ett gruppboende. Syftet med anställningen är att motivera brukarna till aktivitet i och utanför boendet. Anhöriga: Rinkeby-Kista har satsat på att vidareutveckla anhörigstöd. Anhörigkonsulent har fortsatt sitt arbete genom att anordna föreläsningar/studiecirklar för målgruppen m.m.

Sysselsättning och hälsa: Förbättringsåtgärder i fysiska innemiljön i både RSMH:s och Sesams öppna möteslokaler. Träfflokalen Sesam och sysselsättningen Akalla arbetscentrum har leasat två massagestolar. Man har även införskaffat nya datorer, nya stolar en ny avancerad symaskin till arbetscentrum. Träfflokalens uteplats har rustats upp med nya möbler och en ny grill. På både träfflokal och på arbetscentrum har studiecirklar för deltagarna finansierats. Man har även satsat på friskvård med bad och träning på Husbybadet, boule, andra uteaktiviteter samt Skansenkort.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Erhöll: 800 000 kr

Periodiserade medel från 2015: 1 112 527

Användning av medel:

Boende, SIP, hälsa, uppsökande arbete: Skarpnäck har satsat på samteamet där case managers arbetar. Arbetet är samordnat i ett tvärprofessionellt team så att personer med hög grad av samsjuklighet får rätt stöd från flera huvudmän samtidigt; socialtjänst, psykiatri och beroendevård. Samteamets upplägg är ACT-inspirerat.

Skärholmens stadsdelsförvaltning

Erhöll: 800 000 kr

Periodiserade medel från 2015: 632 000

Användning av medel:

Boende: Skärholmen har satsat på Silviacertifiering av socialpsykiatriens utförardel för att kunna bemöta äldre brukare på ett mer professionellt sätt.

Sysselsättning: Inom ekonomiskt bistånd har en förtroendeläkare inom ekonomiskt bistånd anlitats. Förtroendeläkaren hjälper klienterna att komma vidare mot rehabilitering eller sjukersättning. Flertalet av klienterna på ekonomiskt bistånd har psykiska funktionsnedsättningar.

Hälsa: Personal har utbildats att stötta individer som har upplevt trauma genom mindfulness i grupp eller enskilt.

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar: Föreläsning om Tourettes syndrom till samtlig personal inom avdelningen individ- och familjeomsorgen.

Hälsa, SIP, boende, sysselsättning: Webbutbildning om olika psykiatriska diagnoser har köpts in. Vuxenenheten har gjort en satsning på PTSD (posttraumatiskt stressyndrom) då man möter flertalet klienter med den diagnosbilden, både inom socialpsykiatri, missbruk och våld i nära relationer. Satsningen innebar utbildning i PTSD och trauma och inkluderade kurslitteratur, föreläsningar och en studieresa till London.

Medarbetare har även deltagit i beroende- och traumadagar.

Utbildningar för chefer och biträdande chefer i syfte att ge stöd och handledning till medarbetare i möte med klienterna.

Socialförvaltningen (enheten för hemlösa)

Erhöll: 800 000 kr

Periodiserade medel från 2015: 1 453 174

Användning av medel:

Boende, sysselsättning och hälsa

En studieresa till Italien har genomförts. Personal från enheten för hemlösa och boende- och behandlingsenheten har deltagit. Syftet med resan var att få inspiration till nya former för sysselsättning, boendeformer och medicinska vårdinrättningar som behövs för målgruppen.

En brukarrevision har gjorts utifrån enheten för hemlösas arbete. Syftet har varit att få kunskap om vad enheten för hemlösa kan förbättra utifrån ett brukarperspektiv.

En studieresa Glasgow har delfinansierats med PRIO-medel. Syftet med resan var att studera hur brukarperspektivet i verksamheten kan stärkas.

Boende, sysselsättning, hälsa, uppsökande arbete och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar:

Studieresa till Toronto, Kanada i syfte att utveckla arbetet med bostad först och stöd till personer i hemlöshet. Studieresan genomfördes inför förvaltningens övertagande av driften av bostad först.

SIP

Utbildning för medarbetarna.

Uppsökande arbete och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

En halvtidstjänst har under året arbetat uppsökande mot härbärgen och gatan. De berörda är personer med funktionsnedsättningar som inte bör bo på härbärke och som på grund av sin funktionsnedsättning behöver lotsas till den myndighet som kan ge stöd till mer adekvata insatser. Satsningen har gjorts då dessa personer (ofta med neuropsykiatriska diagnoser) inte nås av stadens ordinarie uppsökare.

Boende och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Projekt på boende och behandlingsenheten som syftar till ge extra stöd till klienter med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar som behöver byta boende.

Boende

Som ett steg ur hemlöshet har en budget- och skuldrådgivare arbetat heltid med hembesök hos personer som till följd av sin funktionsnedsättning inte kommer till handläggaren för rådgivning. En problematisk privatekonomi är en av orsakerna till hemlöshet. Resultatet är en snabbare process och betydligt fler personer som når målet att ansöka om skuldsanering. Personerna som har fått insatsen har tidigare haft kontakt med ordinarie budget- och skuldverksamhet men inom ramen för den verksamheten har de inte klarat att fullfölja processen.

Spånga Tensta stadsdelsförvaltning

Erhöll: 800 000 kr

Periodiserade medel från 2015: 1 235 526

Användning av medel:

Boende och sysselsättning: Fokus på ökad delaktighet med brukarråd och delaktighetsslinga.

Satsning på stödboendet Planet, tex i form av boendeinventering i syfte att slussa ungdomar vidare till ett mer självständigt boende.

Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, SIP och hälsa:

Spånga-Tensta har anställt case managers till samordning av vård för personer med komplex problematik. Dessa har många vårdkontakter och behöver få rätt stöd från flera huvudmän samtidigt; socialtjänst, psykiatri och beroendevård

Södermalms stadsdelsförvaltning
Erhöll: 1 500 000 kr Periodiserade medel från 2015: 2 818 827 kr
Användning av medel: Barn som anhöriga, sysselsättning, hälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar Fyra personer har anställts som har arbetat för att ge stöd till personer med psykisk ohälsa på olika sätt. Det har handlat om att arbeta med del i utredning för föräldrar med psykisk ohälsa, arbeta utredande för att hitta passande insatser för personer med långvarigt behov av stöd från socialtjänstens. En arbetsterapeut har även arbetat med målgruppen. Boende, sysselsättning, SIP Utbildningar har genomförts inom följande områden: motiverande samtal (MI), bemötande av personer med psykisk ohälsa, utbildning i metoden samtalsmatta. Samtalsmatta gör det möjligt för personer i olika åldrar och med olika typer av kommunikativa och kognitiva svårigheter att uttrycka åsikter och delta i planering och beslutsfattande.

Älvsjö stadsdelsförvaltning
Erhöll: 400 000 kr Periodiserade medel från 2015: 560 000 kr
Användning av medel: Boende, sysselsättning, hälsa: Utförarenheten har förstärkts med personalresurser. En projektledare för stadsdelens satsning på ökad delaktighet och brukarinflytande har delfinansierats med PRIO-medel. En kursledare har hyrts in för att hålla i yogapass. På sysselsättningen har man satsat på gemensamma frukostar. Älvsjö har även anordnat utåtriktade aktiviteter såsom exempelvis besök på bio, simhall och på Gröna Lund. I sysselsättningen har man startat en trädgårdsgrupp och satsat på hälsosam träning. Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar: Handläggarna har kunnat delta i utbildningsdagar och konferens för att stärka sin kompetens inom området.

Östermalm stadsdelsförvaltning
Erhöll: 600 000 kr Periodiserade medel från 2015: 500 000 kr
Användning av medel: Boende: Ett stödboende har rustats upp och nya möbler har köpts in. De boende har varit delaktiga i processen, till exempel genom val av möbler. Upprustningen har inneburit att stödboendet har en mer hemlik och välkomnande miljö. Sysselsättning: Träfflokalen har satsat på nya möbler och på datorer. Att ha tillgång till dator är en viktig del i att vara delaktig i samhällets gemenskap och att själv kunna söka information, göra ärenden samt hålla kontakt med anhöriga, vänner och myndigheter. Man har även satsat på gemensamma aktiviteter såsom bio och bowling. SIP, barn som anhöriga Projektanställd metodutvecklare som huvudsakligen utformat interna rutiner för handläggning samt skapat rutiner tillsammans med familjeenheten för implementering av barnperspektivet. Arbetsuppgifterna har även omfattat en inventering av aktuella ärenden vad gäller minderårig barn, antal SIP:ar samt gruppen med eventuell LSS-tillhörighet

Slutdiskussion

Samtliga prioriterade områden i handlingsplanen berörs av satsningar som görs lokalt av stadsdelsnämnderna och Enheten för Hemlösa. Flest satsningar har gjorts inom boende där samtliga förvaltningar har använt de tilldelade medlen och genomfört olika utvecklingssatsningar. Det område som förvaltningarna har satsat mest på efter boende är sysselsättning. Det område som har prioriterats lägst är barn som anhöriga följt av anhöriga. Dessa områden prioriteras i socialpsykiatrins handlingsplan för 2017. De lokala satsningarna har under 2016 kompletteras med centrala satsningar för hela staden. Under 2016 genomförde socialförvaltningen exempelvis en central temadag om barn som anhöriga. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2017 men utanför PRIO-satsningen.

Regeringens nya satsning på psykisk hälsa har en mer förebyggande ansats. Delar av satsningen har dock till viss del även en fortsatt inriktning på utsatta grupper. Av den anledningen kan flera satsningar som har påbörjats men som behöver ytterligare ekonomisk stimulering, leva vidare och vidareutvecklas. För att få till stånd en långsiktig förändring och utveckling behöver satsningar göras på längre sikt och inte med något eller några års framförhållning i taget.